

Fra: WANJA RAKVAAG[w-rakvaa@online.no]

Sendt: 14.05.2025 16:52:47

Til: Postmottak[postmottak@rana.kommune.no]

Tittel: Høring fremtidens oppvekststruktur

Atter en gang er distrikts skoler truet av nedleggelser.

Hva skal vi med bosetting i distriktene, det er jo så få som bor der?

Det er ikke alle som vil eller kan bo i sentrum, det bør vi ha respekt for.

Rana kommune er landets 4. største i areal. Mo i Rana var et lite handelssted til Stortinget i 1946 vedtok å bygge det som ble AS Norsk Jernverk, med bakgrunn i malmforekomstene i fjellene her og mange vassdrag som kunne bygges ut og gi den krafta jernproduksjonen krevde. Jernverket nærmest støvsugde store områder for ung, flyttevillig arbeidskraft,- som nå er i siste livsfase, de fleste av dem.

Hvem skal ta vare på dem og første generasjon etter dem/oss og de/vi som er født på 60 og 70tallet?

Snart står en ny, stor flyplass klar, etter betydelig innsats fra kommunen, lokale bedrifter og private. Dypvannskaia er også snart ferdig. Med den er muligheten for en ny eller utbedret transportkorridor østover styrket. Dette fant politikerne penger til.

vi lever i en usikker tid. Både Russland og USA,- som vi har sett på som påliteligheten selv hva angår sikkerheten i Europa, agerer nå begge på en svært uforutsigbar måte.

Med ny storflyplass, dypvannskai, veg/ jernbane til Sverige og Finland er Mo i Rana et attraktivt bombemål.

bykjernen er forgubbet, de eldre har forholdsvis god råd og har kjøpt seg inn i leiligheter til mange millioner. De som er i etableringsfasen har ikke råd til å bosette seg i byen, de kjøper hus og leiligheter i utkantene. Likevel ønsker kommunen å legge ned utkantskolene.

Hvis worst case scenarioet skjer, Norge kommer i krig og Mo i Rana bombes, hvor skal sentrumsbefolkningen, herunder alle skoleelevene som ønskes samlet, flykte? Bomberom er allerede i dag mangelvare, infrastrukturen er sannsynligvis ødelagt, mat og andre nødvendige varer kommer ikke inn

Hvem skal hjelpe når de unge har forlatt kommunen pga manglende barnehager og sentralisering av grunnskoletilbudet?

Så hva skal vi med bygda/ utkantene?

Det er jo så langt er noe vi ofte hører når vi inviterer folk fra byen til møter eller tilstelninger.

-Som om veien er kortere når det at våre barn og barnebarn skal reise denne veien hver skoledag i 10 år.

Bygda, hvor skolen er limet som sørger for at lokalsamfunnet fungerer og kontakter skapes og bevares.

De ulike distriktsskolene er på mange måter; sentralskoler, i og med at de representerer flere gamle skolekretser. De er dessuten avhengig av hverandre. Endringer på en skole påvirker i stor grad andre. Særlig gjelder dette skolene på Storforshei og Skonseng.

Den viktigste grunnen er at de fleste næringer som er plasskrevende ligger her. Enten det gjelder jordbruk, skogbruk, fiske, gruvedrift m.m.

For bruk med husdyr er nærhet til jorda, beite og fjøs avgjørende for å kunne drive. Bønder, eller gårdbrukere som jeg helst vil omtales som, er ikke bare i fjøset, de er ute på åkrene, i skogen eller fjellet for å ført tilsyn med dyra sine. I tillegg er de fleste familiefolk med ektefelle og barn.

Gårdbrukere som samvittighetsfullt prøver å dyrke jorda og produsere rein og kortreist mat, til tross for at topografi og klima ofte gjør det utfordrende

Husdyr på utmarksbeite kan produsere kjøtt av første klasse på ressurser som ellers blir liggende ubenyttet. Husdyr holder kulturlandskapet åpent og tiltalende for både lokalbefolkning og ikke minst for turister, ei næring det ønskes satset på.

Uten primærnæringene vil mange boligområder stå uten brøyting om vinteren, bålpanna som holder en lunk på kjølige kvelder vil forbli kald, ingen hugger i skogen lengre.

Så hva skal vi med jordbruk når mat og klær fås kjøpt på butikken. Vi vet ikke hva fremtiden bringer. Mange tar til orde for stans i oljeproduksjonen. Alt som vi i dag er vant til å omgi oss med, oljerelaterte produkter som plast, polyester, fleece og alt annet som i dag betegnes som såkalte veganske produkter blir borte. Når alt som kan produseres her til lands, som er med på å sørge for at vi er selvforsynt med mat og klær, ull, lin, skinn osv ikke lengre er å få tak i, er det for seint å angre.

Administrasjonen i Rana Kommune vil spare penger ved å frakte våre unger og barnebarn i buss over store avstander, - og det tar tid. - Både morgen og ettermiddag. Når middagen er inntatt og leksene gjort er det meste av dagen gått og ungene får liten eller ingen anledning til å delta på fritidsaktiviteter.

Vi som har valgt en livsstil utenfor sentrum, jo, - vi vet hvor vi bor. Og våre barn har samme rett til skole og fritid som bybarn!

Wanja Rakvaag

Mor og bestemor

Kårkjerring og tidligere gårdbruker